

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar
Meddelat 2010-11-23

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst

10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen

ANMÄLAN M.M.

A har, som han får uppfattas, yrkat att Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar ska pröva om B i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

UTREDNINGEN I ANSVARSNÄMNDEN

A har anmält B för uttalanden hon gjorde i en Aktuelltsändning samma dag som Sveriges riksdags öppnande. Enligt A uttalade B som avslutning på intervjun att "Alla som döpta är välkomna till kyrkan".

A har till stöd för sin anmälan anfört bl.a. följande: "Enligt kyrkoordningen i Svenska kyrkan är alla välkomna i Svenska kyrkan. Detta enl. informatör C som också beklagade 'felsägningen'. Man kan väl ändå begära att en biskop väger vad hon säger? Samt tar ansvar för vad hon säger! Även om hon är upprörd för något annat som hon intervjuades om, vilket undertecknad ej tar notis om eller fördjupar mig i 'Politiskt käbbel'. Undertecknad tillhör nämnda grupp inom svenska kyrkan (icke döpt och icke konfirmerad) tog uttalandet mycket grovt kränkande (säkert många med mig i denna grupp). Min hustru och jag såg intervjun i slutet av intervjun sa hon detta, min hustru vände sig omedelbart till mig och sa 'vad sa hon får hon verkligen uttrycka sig så'? - - Eftersom hon tydligen uttryckt sin egen uppfattning i denna sak skall hon offentligt be om ursäkt och ta konsekvenserna genom att avgå. Att bagatellisera det som en felsägning och därmed sopa det under mattan ter sig inte vara möjligt som informatören C skrev i sitt svar till mig."

A har hänvisat till ett brev från C i vilket anförs bl.a. följande: "Det är tråkigt om tv-inslaget i Aktuellt skapat oro. Att alla är välkomna till Svenska kyrkan uttrycker Svenska kyrkans kyrkoordning, och därmed biskoparna, tydligt. Det gäller även biskop B även om hon sa fel i tisdags häromveckan. D som är biskopens pressekreterare hoppas därför att du och andra som tagit illa vid sig, kommer att ha fortsatt glädje av att besöka kyrkorummet och gudstjänsterna. Enligt kyrkoordningen kan den som är döpt ta emot nattvarden. Den som döps i Svenska kyrkans ordning blir upptagen i Svenska kyrkan och får ta emot nattvarden."

B har i yttrande anfört följande: "A har synpunkter kring vad jag sa i SVT:s Aktuellt den 5 oktober kl. 21.00. Under 2 minuter och 27 sekunder intervjuades jag kring min predikan i Y-kyrkan och Sverigedemokraternas uttåg ur nämnda kyrka samma dag.

På fråga från journalisten huruvida Sverigedemokraterna är välkomna i Svenska kyrkan sa jag: 'De är lika välkomna som alla andra. Det är väl den enda organisation i det här landet som samlar mest olika människor. Dopet är grunden för medlemskap och varje människa som är döpt är välkommen att vara med. Och vi har inget system att utesluta människor av något enda skäl'. (direkt citerat från Aktuelltsändningen på SVT Play).

Jag kan ana att det jag sa om dopet kan missförstås. Jag betraktar det inte som en felsägning utan en omöjlighet att fullfölja frågan. Frågan till mig var inte generell. Om minuterna i Aktuelltsändningen hade varit 15 sekunder längre hade jag tillagt, som jag ofta gör, att vår kyrka är öppen för alla oavsett dop, men efter 1996 är dopet medlemsgrund."

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Ingemar Söderström, Karl Gustav Sjögren och Monica Andréasson) anförde i beslut den 23 november 2010 följande.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden ska

självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen ska Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Ansvarsnämnden ska med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vigningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vigningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Bs uttalande gjordes i en TV-intervju, således i en situation där hon själv inte hade möjlighet att efter eget val utveckla och fullfölja den aktuella frågeställningen. Ansvarsnämnden finner inte att B i Aktuellsändningen den 5 oktober 2010 uttalade sig på ett sådant sätt att det finns anledning att kritisera henne.

Sammanfattningsvis finner Ansvarsnämnden att det inte föreligger någon omständighet som innebär att B i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

As anmälan föranleder mot bakgrund av ovanstående inte någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida. Ärendet avskrivs därför från vidare handläggning.

Ansvarsnämndens beslut: As anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden. Ärendet skrivs av.

Sökord: Obehörighet

Ärendenummer: AN 2010/18

Beslut: 16/2010